

Van: Metropoolregio Amsterdam (Marten Boels)
Datum: 13 Mei 2022
Onderwerp: Verslag bijeenkomst "Business case voor een UPV Luiers en Incontinentiemateriaal"

Samenvatting van de bijeenkomst

1. Binnen de MRA is veel kennis beschikbaar over de inzameling en verwerking van luiers en incontinentiemateriaal. Er zijn ervaringen opgedaan met het apart inzamelen van luiers (Amsterdam, Gooi- en Vechstreek, Edam-Volendam) met verschillende inzamelsystemen (bij kinderdagverblijven, gecombineerd met bedrijfsafval, nascheiding en via aparte verzamelcontainers). Verder is er veel inzicht in de technische mogelijkheden van de verschillende verwerkingsmethoden (Meerlanden werkt aan een initiatief in het westelijk havengebied van Amsterdam). Deze kennis en ervaring is beschikbaar bij Marten Boels, grondstoffenregisseur voor de MRA.
2. Meerlanden heeft het initiatief genomen om recycle-capaciteit in de Metropoolregio te willen ontwikkelen. Het beoogde stappenplan is tijdens de bijeenkomst toegelicht.
3. Er lijkt draagvlak te zijn voor de inrichting/pleidooi van een producentenverantwoordelijkheid voor luiers en incontinentiemateriaal. Er is behoefte om dit pleidooi verder uit te werken, welk UPV-systeem het beste past en wat daar precies in moet komen te staan.
4. Er zijn ook rapporten beschikbaar over de MLCA van de verschillende verwerkingsmethoden (bij/via Rijkswaterstaat). Conclusie is dat forse reductie van CO2 mogelijk is door luiers en incontinentiemateriaal als aparte afvalstroom te verwerken (ten opzichte van thermische verwerking van restafval).
Naar verwachting komt er in 2022 ook een MLCA beschikbaar van wasbaar vs. recycling van luiers.
5. Er zijn veel mogelijkheden om de 'Mazzelkontjes'-campagne van de MRA in aangepaste vorm toe te passen. Van communicatie op de website tot ondersteuning van kinderdagverblijven om wasbaar te gaan gebruiken, tot ondersteuning van ouders. Breed gedragen lijkt het beleidsuitgangspunt te zijn dat wasbaar beter is dan recycling, maar ook voor een kleinere doelgroep geschikt.

Notulen

De bijeenkomst startte met een startpresentatie van Marten. Hiermee werd het onderwerp geïntroduceerd en werd de agenda voor de rest van de bijeenkomst geïntroduceerd:

- Toelichting stand van zaken Rijkswaterstaat
- Business Case recycling Meerlanden
- Wasbare alternatief
- Afsluiting

De eerste vraag die werd gesteld tijdens de presentatie van Marten ging over de hoeveelheid luiers die bespaard konden worden doormiddel van een UPV:

- “De 15 kton / jaar die bespaard wordt, komt dat alleen voort uit publiek gebruik?”
 - Hierop antwoordde Marten met: Ja, dat klopt.

Over onderwerp nascheiding werden een paar opmerkingen gemaakt gedurende de presentatie en door het publiek:

- Er moet genoeg ruimte voor zijn
- Er moet een goede functionerend mechanisme zijn
- Marten bevestigde dat het nascheiden van afval wel mogelijk is
- De vraag is of dit wel een oplossing is, want de kosten zullen omhoog gaan

Op de vraag of er al over na wordt gedacht om naar Brussel te gaan, werd het duidelijk dat dit al op de planning stond.

Hierna volgde een vraag over de kosten rondom een UPV, wat is het verschil tussen de huidige kosten rondom inzameling en de toekomstige kosten?

- Hier werd uitgelegd dat de toekomstige kosten, wanneer er wordt gekeken naar recycling tegenover de huidige vorm van inzameling, stijgen op het onderwerp inzameling. Dit wordt duurder.

De laatste stand van zaken en wat er nog moet gebeuren die werd geopperd gedurende deze presentatie was:

- Een oproep aan Kamerleden
- De staatssecretaris moet UPV gaan onderzoeken
 - Hierbij is volgens de aanwezigen een hoge mate van druk nodig
- Er moet vast gesteld worden wat voor UPV systeem er gebruikt gaat worden -> hier wordt onderzoek naar gedaan

De volgende presentatie werd gegeven door Henk Dillingh van Rijkswaterstaat.

De presentatie startte met een verhaal over het "Luierketen project". Er werd verteld dat in het VANG programma, luiers nog steeds onder het huishoudelijk afval vallen. Deze keten moet gesloten worden door gebruik te maken van meerdere R-strategieën op de R-ladder.

De heer Dillingh stelt dat de vraag "wat voor impact heeft dit op CO2-reductie" een belangrijk vraag is. In Nederland kan er zo'n 200 kton aan luiers per jaar bespaard worden, dat is in heel Nederland een CO2-reductie van 5-10%. Ook moet er meer aandacht voor komen, dit wordt onder andere gedaan door Circo: waarbij er flyers, posters, et cetera verspreid worden om de aandacht te leggen bij dit onderwerp.

Er momenteel berekeningen gedaan over de voordelen van wasbare luiers. En is er al eens een pilot gestart voor wasbare luiers in de gemeenten Lansimmerland, Utrecht, Houten en Apeldoorn.

In het rapport van TAUW werd het duidelijk dat het momenteel een "waiting-game" is op het gebied van recycling van luiers. Een eventuele oplossing is een combinatie van een ander ecosysteem en een UPV.

Op de vraag "Hoe concreet is een inzamel idee op het gebied van luiers?" Werd het duidelijk dat het om een eerste idee ging en dat er nog niks concreets was.

Het voorbeeld dat er in Vlaanderen al een soort gelijke UPV bestaat, werd gegeven. Er is een gescheiden inzamel verplichting en de kosten worden gedekt door de producten. Het probleem is niet de hoeveelheid luiers, maar de capaciteit om deze in te zamelen, ook moeten de kosten en de problemen niet bij de inwoners komen te liggen.

Op de vraag of er nog serieuze opties zijn naast een UPV gaf de heer Dillingh aan dat er in het TAUW rapport 10 oplossingen worden genoemd, deze werken echter om een UPV heen en geven inzichtelijkheid op de aanpak van een UPV.

Nederland en België lijken de enige landen die over dit onderwerp nadenken. Het moet geen "Jullie-probleem" worden, er moet dus duidelijkheid over bekend worden.

Na de pauze volgde Guido Israëls met zijn presentatie namens Meerlanden.

Deze presentatie ging over luier recycling en de installatie die hiervoor gebouwd gaat worden. Ook de heer Israëls gaf aan dat we momenteel nog in een "waiting game" zitten betreffende de recycling van luiers. Er moeten stappen worden gezet, vandaar dat hij dus de recycling installatie er komt.

De preventie van wegwerp luiers het wenselijkst is, maar dat recycling is ook nodig. Meerlanden verwacht dat er de komende 15 jaar nog wegwerp luiers gebruikt blijven worden.

Op de vraag hoeveel procent van de luiers voortkomt uit privaat gebruik, is het antwoord: ongeveer 50%.

Ook werd er aan gegeven dat nascheiding in de installatie mogelijk is, bij de huidige verwerking is meer aanbod aan luiers dan verwerkingscapaciteit.

Uit het TAUW rapport kwam naar voren dat er in Nederland zo'n 5 tot 10 van deze installaties nodig zijn. Hierbij werd een vraag gesteld: "Mochten er 5 tot 10 installaties staan, is importen uit Duitsland dan een optie?". Hierop kwam het antwoord dat dit niet uit te sluiten is. Ook werd er uitgelegd dat er in de installatie gebruik werd gemaakt van het Elsinga proces, in West-Europa is dit het "go-to" proces.

Hierna werd er gesproken over de inzamelsamenwerking met een kinderdagverblijf. Dit is al eens gedaan, maar is inmiddels gestopt. Echter leek dit wel goed te werken. Wanneer het verhaal klopt achter de recycling van luiers, is het niet erg als de kosten wat stijgen.

Er werd een vraag gesteld over het Elsinga proces, er bestond wat onduidelijkheid over de verwerking van de SAP korrels en of deze in de slurry terecht zouden komen. Dit moest nog verder onderzocht worden. Het werd wel duidelijk na een kort gesprek over de mate van recycling dat het gaat over hoogwaardige recycling. Er bestond wat onduidelijkheid over Pulp en of je hier papier van kan maken. En op de vraag of maandverband ook onder al het te recyclen materiaal viel, hier moest nog verder onderzoek naar gedaan worden.

Als laatste presentatie was het de beurt aan Marga Kliphuis van de wasbare luier wereld.

Het stigma rondom wasbare luiers moet visueel gemaakt worden.

Jaarlijks wordt er voor 150 miljoen kg aan luiers in Nederland weggegooid.

- Op de vraag of dit alleen over kinderen ging, kwam het antwoord ja, ook werd er verteld dat het beeld rondom wasbare luiers nog grotendeels negatief is.

Het is zeer belangrijk dat de fabels en taboes rondom wasbare luiers worden doorbroken om zo volgende stappen te zetten. Wasbare luiers zijn niet alleen beter voor het milieu, maar de kwaliteit van het elastiek is veel beter en het zit veel comfortabeler.

Wanneer ouder wasbare luiers gebruiken betekent dit dat er per kind, 300 kg aan afval per jaar bespaard wordt. Dit resulteert dus in een reductie per huishouden van CO2 tussen de 1,7 en 3 keer.

Ook is het combineren met andere was gewoon mogelijk en zijn er zelfs wasbare doekjes voor kinderen. Per kind bespaar je zo'n 500 euro.

- Dit kan ondersteund worden door subsidies
- Ook zijn kinderen door het gebruik van wasbare luiers sneller zindelijk

Op de vraag wanneer er contact moet worden gezocht met jongen ouders over het gebruik van wasbare luiers kwam het antwoord: "Wanneer de moeder zwanger is, bij de verloskundige praktijken, bij drogisten, supermarkten en kraamzorg".